Nr 3 2022 Årgång 29. Utgiven av Västergötlands spelmansförbund.

Västgöta spelmannen

Innehåll

Årsmötesinbjudan
Varakursen
Referat från sommarens stämmor och träffar
Skivsläpp
Västra Låtverstan
Världsmusikfestival i Mariestad
Kalendarium

Västgöta spelmannen

Nr 3 - 2022 Årgång 29.
Utgiven av Västergötlands Spelmansförbund

Utkommer med tre nummer per år planerade till veckorna 6, 22, och 41. Material till tidningen sänds, om ej annat anges, till tidningens adress **senast 5 veckor före utgivningsdatum.**

Presstopp för Nr 1 - 2023 är den 31 december 2022.

Annonser kontakta annonsansvarig. **Annonspriser:** Helsida – 1200 kr; Halvsida – 600 kr; 2 sp x 100 mm – 400 kr; 1 sp x 100 mm 200 kr. Medlemmar annonserar gratis.

Tidningens postadress är redaktörens. Artiklar, foton mm sänds via E-post endast till: redaktion@vsf.nu

Redaktionskommittén består av:
Michael Eriksson, **t.f. Redaktör**.
Tövevägen 2, 523 99 Hökerum.
Tel. 073-826 77 21. kalaspaff@icloud.com

Anders Brissman, **även förbundets kassör**, Tibro Tel. 072-528 91 28. kassor@vsf.nu

Ann-Katrin ”Olga” Hellner, Lerdala. **Annonsansvarig**
Tel. 0708-74 44 14.
olga.hellner@gmail.com

Kristin Svensson, Mariestad.
Tel. 070-342 86 25. kristin@fornfela.se

Björn Restin, Nossebro, **Webmaster**
Tel. 073-635 30 93
webmaster@vsf.nu

Ola Wirtberg, Lerdala. **Grafisk form**
Tel: 0708-55 88 23. ola.wirtberg@telia.com

Ansvarig utgivare för Västgötaspelmannen, och Ordförande för förbundet:
Per Oldberg, Borås. Tel. 070-273 83 63.
ordforande@vsf.nu

Förbundets hemsida:
http://www.vsf.nu

Medlemsavgift för år 2022: 350:-/person. Medlem under 18 år 150:-. Enbart prenumeration 100:-/år. **Bankgiro:** 5949-4591.

Tidningen är tryckt på miljövänligt papper vid Etcetera Offset, Borås.
För att du ska få tidningen till rätt adress, meddela eventuell adressändring till förbundets kassör.

Omslagsbild: Ornungastämmans Svinatåscen. Konsert med Elias Akselsen & Øyvind Andersen. Foto: Ola Wirtberg

Ledare

Till slut har en gjort sitt val...

Foto: Berith Stennabb

Sommaren kastar sina sista flämtande solstrålar in mot min laptop.
Guldet glimmar i björkkronorna och nötskrikorna vrålar för fulla halsar i skogsbrynet.
Det är tom lite solregn ute denna septemberråa dag. Jag tar på mej raggsockorna, går å hämtar in lite mer ved till kakelugnen...

Vi har just haft ett val. En undrar vad det kan komma att innebära för oss kulturbärare? Kommer det betyda något för oss som medlemmar eller som organisation i ett så långlivat och traditionsanknutet kulturförbund som vårt? Kommer statsbidragen till studieförbunden att minska? Kommer politikerna att fortsätta hålla sig på ”armlängds avstånd” eller kommer de att börja peta i våra verksamheter och uttryck? Detta är komplicerade frågor vi i Västgötaspelmannen sällan ägnat något utrymme. Vi tar ofta för givet att ”det rullar på som vanligt”. Det är också min förhoppning att det så ska bli, ungefär.

Vi välkomnar dig till ett nytt nummer av Västgöta-spelmannen.
Sommaren har varit underbar med återupplivade stämmor och kurser. Några nya är på gång i höst, andra har fått ställas in. Äntligen satsar förbundet på ett normalt år utan pandemieffekt. Således ser vi fram mot Varakurserna i februari -23, och ett årsmöte ”in reale life”. Men, vad är det som har hänt på medlemsfronten? Vår kassör Anders Brissman påpekar att vi har ett medlemstapp på 200 medlemmar!?! Hur kan det vara möjligt!? Tja, ungefär så här ser det ut varje år och det leder till att förbundet får sända ut påminnelsebrev á 12 kr styck x 200, och det är inte bra. Det gäller kanske särskilt er som tror sig ha en försäkring!? Vi hoppas att ni som missat detta omedelbart åtgärdar felet och om du inte vet om du betalt eller ej, så står det i adressfönstret på sista sidan **ett JA eller ett NEJ**.

Nu har jag bestämt mig! Platsen som redaktör är ledig. Detta är mitt sista nummer i VS:s redaktion.

VSF har nu funnits i 74 år. Under 29 av dessa har vi haft medlemstidningen som startades av dåvarande förbundsordföranden Gunnel Johansson. Tidningen skrevs sedan länge av styrelsen, men mot 2014 började det skava rejält. Tidningen blev en tung börda för styrelsen och det skrevs skarpa förslag om att lägga ned den helt.

Året var 2015. Det var februari och snålblåsten ven runt knuta. Nå! Tidningen...jag kunde inte släppa en viss tanke... tänkte...: ”Michael, gör nu inte något dumt, börja inte med ett nytt väggenprojekt”!... Men så gjorde jag det... En tidning måste såklart ha en redaktion! Tre dagar före årsmötet ringer jag runt till några personer jag trodde på. Och på årsmötet i Mariestad kunde jag presentera: Anders Schönborg, Kristin Svensson, Lars Persgren, Susanne Lind, Billy Lätt, Anders Brissman, Ann-Katrin ”Olga” Hellner och undertecknad själv som sammankallande. Mötesdeltagarna gjorde förstås vågen för detta förslag och sedan dess har vi kört på. Susanne Marcus Svalefelt var kvar ett par nr som grafisk formgivare, följd sedan dess av Ola Wirtberg. Jonna Hjerpe var med under några år. Redan från början var det klart för mej att papperstidningen kanske sjunger på sista versen och att digitala lösningar snart skulle ta över, men så har det ännu inte blivit. För några år sedan började också Björn Restin i gänget, som även är webmaster för förbundets hemsida. Vi tycker därmed att förbundet får en bra och självklar koppling mellan tidningen och hemsidan. Under pandemin lärde vi oss att jobba med digitala redaktionsmöten och blivit ganska flinka på det. Resekostnaderna minskade också radikalt. På årsmötet 2020 bestämdes att redaktörsarvodet på 3000 kr/år skulle omvandlas till ett årligt redaktionsbidrag för teamutveckling. Detta gillar jag eftersom det är just det det handlar om. Vi hjälps alla åt. Sedan några år tillbaka är vi 6 stycken i redaktionen. Vi har bra rutiner. Framförhållning och för det mesta är vi ganska nöjda med våra insatser. Det vore intressant att få mer artiklar från flera hörn ute i bygderna. Jag vill samtidigt be om ursäkt för det jag/vi missat att skriva om. Det saknas inte stoff men det är viktigt för alla att veta att arbetet är ideellt och drivs helt av lust- och ork principen.

Jag är mycket glad och lite stolt över att fått vara en del av detta redaktionsgäng. Att sprida kunskap och engagera i föreningslivet och demokratiska processer är viktigt för mej. Och att inkludera och bilda medlemmarna i vårt immateriella kulturarv. För mej har det betytt att musiken förnyas och finner nya vägar men med medvetna rötter i arvet, minnena, sägnerna, verkligheterna. Men nu har jag som sagt fattat mitt val att detta är mitt sista nummer. Redaktörsplatsen är äntligen ledig! Tusen tack till er andra i redaktionen, styrelsen och alla som bidragit och jag haft kontakt med. Vi ses ”i fält” va så säkra.

Michael Eriksson / Avgående redaktör

Styrelsen för Västergötlands Spelmansförbund

Ordförande
Per Oldberg, Borås.
Tel. 070-273 83 63.
ordforande@vsf.nu

Sekreterare och postmottagare
Ewa Harrysson, Tibro
Tel: 0735-39 05 19.
ewa.harrys@outlook.com

Kassör
Anders Brissman, Tibro
Tel: 072-52 89 128.
kassor@vsf.nu

Ledamot, vice ordförande
Lars Persgren, Vårgårda.
Tel. 070-493 12 36
persgren55@gmail.com

Ledamot, vice ordförande
Hampus Borg, Fagersanna
Tel 070-712 33 41
930518habo@gmail.com

Ersättare & Webbansvarig
Björn Restin, Nossebro.
Tel. 073-635 30 93
bjorn.restin@gmail.com
webmaster@vsf.nu

Ersättare
Ola Wirtberg, Lerdala
Tel. 0708-55 88 23
ola.wirtberg@telia.com

Försäkringsansvarig
Anders Utter, Alingsås
Tel. 070-606 20 12
anders.utter@telia.com
Kontakta i första hand via mejl

Valberedningens sammank.
Mikael Pettersson, Ekedalen, Tidaholm
Tel 076-225 44 88
mikael.ambrosius@hotmail.com

Förbundets hemsida
http://www.vsf.nu
Besök även vår Facebooksida!

Kallelse till årsmöte för Västergötlands Spelmansförbund

Lördagen den XX XXXX 2023 på Mariestads Teater.

Teatern är centralt belägen på Österlånggatan 8 i Mariestad, parkeringsmöjligheter finns i närheten.

Program

13:00 Lokalen öppnar för jam
14:00 Allspel
15:30 Årsmötesförhandlingar
17:30 Årsmötesmiddag

Därefter vidtar buskspel i vanlig ordning.

OBS! Årsmöteshandlingarna kommer att finnas som PDF-filer för nedladdning från vår hemsida www.vsf.nu fr.o.m. mitten av januari. Vill du ha handlingarna dej tillsänt i pappersformat så behöver du kontakta Per Oldberg.

Motioner till årsmötet skall vara styrelsen tillhanda senast den 20 december.
Mer information om dagen, eventuella ändringar i programmet kommer finnas i nästa nummer av Västgötaspelmannen Nr 1-23 som utkommer i vecka 6.
Kolla också på vår hemsida senast någon vecka innan. Håll utkik veckorna innan!

OBS! Årsmötesmiddagen är gratis för medlemmar men kräver din föranmälan.
För middagen, kontakta Ola Wirtberg, helst skriftligt via sms eller mail **senast måndagen den 15:e februari**.
Tel 0708-55 88 23 eller e-post ola.wirtberg@telia.com.

För mer information om årsmötet:
Per Oldberg, 070-273 83 63, per.oldberg@gmail.com
Anders Brissman, 072-528 9128, anders.brissman@telia.com
Ola Wirtberg, 0708-55 88 23 eller e-post ola.wirtberg@telia.com

Välkomna!!!

Mariestads Teater invigdes 1843
Teaterhuset byggdes 1842 och invigdes i januari 1843. Helt färdigbyggd var teatern först 1848. Tre stora renoveringar har gjorts 1900, 1935-1948 samt 1991-1992.

Styrelsen påminner om Stöd Nils Erikssons Minnesfond

Fonden är instiftad i första hand i syfte att främja och bevara gehörstradition efter Nils Eriksson och Emil Andersson i Skogstorp, samt i andra hand att uppmuntra spelmän som på ett stiltroget sätt för äldre spelmäns västgötska låttradition och spelsätt vidare.
Du kan stödja denna fond genom en gåva, som sätts in på förbundets bankgiro 5949-4591 och med rubriken Nils Erikssons Minnesfond. Förbundet sänder därefter ett tackbrev till givaren.

Styrelsen påminner om Hedersmedlemsskap

Vill du föreslå någon person till att bli hedersmedlem? Sänd då namnet på denne och motivation, senast 20:e december till förbundets sekreterare Ewa Harrysson. (se kontaktuppgifterna).

Motioner till årsmötet.

Motioner till årsmötet skall vara styrelsen till handa senast 20:e december! Sänds till förbundets sekreterare Ewa Harrysson. (Se kontaktuppgifterna).

Dags att söka Nils-Erikssonstipendiet för år 2023

Bidrag kan beviljas i första hand till person eller verksamhet som främjar och bevarar gehörstraditionen efter Nils Eriksson och Emil Andersson i Skogstorp. I andra hand att uppmuntra spelmän som på ett stiltroget sätt för äldre spelmäns västgötska låttradition och spelsätt vidare. Ansökningar med motivering skall vara styrelsen till handa senast 20:e december. Ansökningar sänds till sekreterare Ewa Harrysson, Midskogssten , Anderstorp, 543 93 Tibro. Telefon: 0735 – 390 519. E-post: ewa.harry@spray.se

Västergötlands Spelmansförbund, Vara folkhögskola och ABF Västra Götaland bjuder in till spel- och danskurser på Vara folkhögskola 11:e – 12:e februari 2023

Låtkurser kommer hållas för fiol, durspel, nyckelharpa, gitarr och visa/sång/kulning, samt danskurs och kurs för barn. För dej som inte spelat så mycket och känner dej osäker finns halvfartsgrupper på fiol, nyckelharpa och durspel, där utlärningen sker i långsammare takt. All utlärning sker på gehör så det är lämpligt att ta med inspelningsutrustning. Låtarna som lärs ut kommer företrädesvis från Västergötland, men kursledarnas bakgrund kommer naturligtvis avspegla sig i låtvalet.

Vi räknar även i år med att "Sjövikskursarna" dvs ungdomar från 12 år och uppåt, kommer hålla sin vinterträff på fredagskvällen. Grundtanken är att de, liksom tidigare år, kommer delta resten av helgen i de ordinarie kurserna, men att de först träffas för en extra duvning på fredagen tillsammans med Billy Lätt och Hans Kennemark. Vi ser fram emot att de som vanligt inleder lördagsdansen efter kvällsmaten.

Helgens program och hållpunkter

Justeringar kommer att ske bl a för att alla inte skall krocka vid hålltider, måltider mm.

Fredag 10/2

18:00-18:30	Kvällsmat för "Sjövikarna" och till de som förbeställt
18:30-21:00	Vinterträff för "Sjövikarna" med Hans och Billy

Lördag 11/2

07:00-08.30	Frukost för fredagsgästerna
09:00-09:30	Välkomstkaffe. Uthämtning av rumsnycklar. Passa på och ta reda på var din kurs skall vara
09:30-10:00	Gemensam samling och information
10:00-12:00	Kurs
12:00-13:00	Lunch
13:00–17:00	Kurs
18:00 -	Kvällsmiddag med efterföljande kulturinslag!
20:00 -	Buskspel och dans till spellista

Söndag 12/2:

07:00-08:30	Frukost
09:00-12:30	Kurs
12:30-13:30	Lunch
13:30–15:00	Kurs
15:00–16:00	Kursavslutning med kaffe och allspel

Var observanta på all information som ges. Vi anslår aktuella tider, kurslokaler, förändringar mm på anslagstavlan vid skolans entré- och reception.

Ledare

Fiol:	Hans Kennemark, Billy Lätt, Anna Dahlgren, Pers Nils Toft
Fiol Halvfart:	Jon Sirén
Durspel:	Christina Lundqvist, Björn Ek
Durspel halvfart:	Lars Persgren, Edit Handberg
Nyckelharpa:	Pernilla Stendahl, Björn Balksten Regnér
Gitarr:	Oskar Reuter
Dans:	Tomas Johansson, Anita Widell
Visa:	Helle Thun
Kurs för barn:	Sabina Henriksson och Björn Restin

Ledarna på fiol och nyckelharpa kommer att växla mellan de olika grupperna.

Presentation av kurser och kursledarna på 2023 års Varahelg

Fiolkurserna

I år leds fiolkurserna av Hans Kennemark, Billy Lätt, Pers Nils Toft och Anna Dahlgren. Halvfartskursern leds av Jon Sirén. Fiolkurserna är en färgsprakande resa genom den Västgötska folkmusiken. Där det finns utrymme både för den erfarne folkmusikern och för den som vill hålla ett lägre tempo. Hans, Billy, Pers Nils och Anna tar oss med genom bra låtar, musikaliska upplevelser och spelglädje. För den som vill vara mer fokuserad på teknik finns halvfartskursern med den erfarne pedagogen Jon.

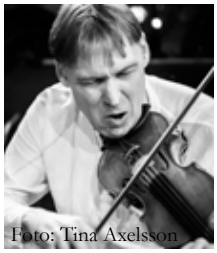
Foto: Tina Axelsson

Hans Kennemark är en välkänd folkmusiker hemmahörande i Sandhem och en sann veteran när det gäller Varakursen. Hans har frilansat som musiker i 30 år. I folkmusiksammanhang har vi sett honom med Forsmark 3, Tritonus, Bäsk, Folklårängsemblen, Gunnel Mauritzson band, Nordik Tree, Septen trio, Jenny Gustafsson och andra olika konstellationer med kollegor, körer och ensembler. Musikintresset väcktes av musikutövande familjemedlemmar och han har spelat folkmusik sen 1976. Han spelar helst Västgötalåtar och lyssnar helst på Mattuespassionen. När han inte spelar letar han nya låtar och komponerar. Hans spelar flera instrument men på Varakursen är det fiol som gäller. Med kursen vill han förmedla bra låtar och musikaliska upplevelser.

Billy Lätt växte upp i Skultorp utanför Skövde och började spela tidigt, cittra var det första instrumentet efter sången. Hans far Evert och farfar Waldemar var den musikaliska inspirationen i i uppväxten. De spelade det som jag senare fick veta kallades för folkmusik och visor förstås. När Billy bodde i Sverige fram till 1989 spelade han i flera folkmusikgrupper och turnèrade en stor del av året i grupperna Familjen Lätt, Culthuralerna, Projekt «Musik i Väst», Feleton, TrioVäst och med Lars Lundgren/Mikael Pettersson. Billy startade med låtkurser 1978 och tog initiativ till och startade upp «Låtar på västgötska», alias «Sjövikskursen» 1986 tillsammans med Gunnel Johansson. Det är västgötalåtar som är Billys fokus som spelman. Specielt fläckpolskor/trinningar som han lärt av spelmän som Ernst Hassel, Sven Ingvar Heij, och Artur Larsson. Billy har samlat in och dokumenterat många låtar genom bl.a ett 3- årigt projekt genom Musik i Väst och Rikskonserterna. Billy bor sedan 1989 i Telemark i Norge och har där jobbat som lärare på «Folkemusikkstudiet» i Raulland-Høgskolen i Telemark och de sista 23 åren som producent och ledare för Den kulturelle skolesekken.

Anna Dahlgren Carlsson bor i Falköping och spelar fiol, kontrabas, nyckelharpa och sjunger. När hon får frågan varför hon valde att spela folkmusik berättar hon att hon var dålig på att läsa noter. En dag sa hennes fiollärare till henne att det fanns en plats där man inte behövde läsa noter utan kunde spela ända. den platsen var Sjövik. Nu är Anna riksspelman sen många år och är ute och turnerar tillsammans med Åsa och Karin i gruppen Trinning. Anna ser fram emot att var lärare på Varakursen. Hon är utbildad lärare och njuter av att kunna vara det med fiolen som redskap. Att vara lärare är för Anna att vara en länk i en tradition. Att föra vidare ett arv. Hon hoppas kunna ge sin version av låten på kursen och att förmedla en känsla. För Anna är viktigt att hitta låtens berättelse. Att ta reda på vad den låten vill berätta för just dig och sen berätta det. När hon undervisar är det låten som är i centrum. Helst spelar hon valser och polskor där melodierna talar genom rytm och tonsprång. Hon väljer gärna låtar som har ett eget språk. När Anna inte spelar musik så läser hon till präst, målar, odlar och tycker om att vara nära havet. Hon lyssnar gärna på musikal, försåtlig jazz, Cornelis Vreeswijk , Swing, Billie Holliday, Melissa Horn, Norah Jones, Alison Krauss…

Pers Nils Toft är välkänd riksspelman, allspelsledare mm i förbundet. Han har sin uppväxt i Alingsås men bor numera med sin familj i Gällinge, söder om Kungsbacka. Pers Nils berättar att han började lyssna och spela folkmusik före han visste vad det hette. ”Så länge som jag minns att jag hört musik har jag gillat folkmusik och det var nog den första musik som jag hörde.” Pers Nils växte upp i ett hem där sång och spel var lika självklart som allt annat matnyttigt folk behöver i livet. Han spelar klarinett och durspel i första hand, men även några andra instrument i viss mån.

Pers Nils varierar sig gärna och mycket. Nu har han haft en lång period när han mest spelar folkmusik. Men med sina elever i kulturskolan spelar han alla genrer med en nätt övervikt mot rock/pop/jazz.

Jon Sirén är riksspelman på fiol och är i år ledare för fiol halvfart. Han är uppvuxen med föräldrar som har dansat så det var helt naturligt att börja spela fiol när hans mor sa åt han att göra det. Har turnerat ett par gånger i USA, frilans i folklig ton inför de flesta sorters publik och även spelat på slottet på prinsessan Viktorias förlovningsmotagning.

Far till tre fina barn som fyller hans liv, älskar drängagörat på sin lilla gård där han också snickrar på heltid. Lyssnar på allt från Nat King Cole till Metallica och John Williams till svensk folkmusik. Hans hjärta brinner dock för svensk folkmusik och gärna polskor.

Jon hoppas att få se spelglädjen i ögonen på de som spelar och att se spänningen i att lära sig något nytt. Han hoppas även att många ska få kontakt med nya vänner med sig hem tillsammans med lite nytt låtmaterial och få blodad tand för att spela mer. “Tack för ert förtroende att jag får delta som lärare på Varakursen”

Durspelskursen

leds av Lars Persgren, Björn Ek, Edit Handberg och Christina Lundqvist

Det blir i år igen en inspirerande durspelskurs med fyra olika ledare med lite olika inriktning. Kursdeltagarna kommer delas upp i grupper. Det blir teori, tolkning av låtar och ren spelglädje.

Lars Persgren är ett välkänt ansikte på spelstämmor vida omkring där han förutom durspelet gärna tar fram en Sandviken Stradivaius spelsåg och spelar några låtar. Hans far spelade munspel, såg och dragspel och det var så han började spela när dom åkte på stämmor ihop. Nu är han aktiv som durspelslärare i Nårunga spelmanslag men har också spelat med Fåglaviksgänget, Kalvdans, Wättlebyggdens spelmanslag och några dragspelsklubbar.

När han inte spelar Norsk durspelmusik umgås han gärna med sin familj på sin gård i Nårunga utanför Vårgårda där dom även har djur som tidsfördriv.

Lars hoppas kunna inspirera och hjälpa till att utveckla spelandet för kursdeltagarna. Och att öka intresset för durspelet.

Nåt mer du vill berätta? Svenska durspelsföreningen har har skapat en dag för att framlyfta durspelet, den 21/8, 21 diskantknappar och 8 basknappar därav datumet. Då vill vi att alla durspelare går man ur huse för att spela durspel på gator och torg!

Björn Ek från Hälleforsnäs i Södermanland har varit intresserad av musik sedan barnsben. Han har spelat durspel i 35 år men spelar även gitarr, kontrabas samt lite dragspel och fiol. Spelade upp för zornmärket första gången -98 och fick silver -07. Sedan några år tillbaka spelar han regelbundet med Malmabygdens spelmän.

Det började med mest gammeldans men intresset för "ren" folkmusik har kommit med tiden. Folkmusik är ju av tradition i hög utsträckning fiolmusik och att överföra t.ex fiolernas uttryck till durspelet är något han försöker förmedla. Det handlar ju i hög grad om att förstå vad man hör och hur man sedan ska gå till väga på durspelet för att det ska låta som man vill. Nåt mer du vill berätta? "Jag trivs på Varakursen. Jag har ju varit lärare av och till sedan 20 år eller mer och är lika stolt varje gång jag blir tillfrågad om att vara ledare."

Edit Handberg från Hälleforsnäs, Södermanland (ca 3 mil från Eskilstuna) var med som ledare för durspelskursen första gången 2021. Fick ett gammalt durspel som stått helt nytt och oanvänt i en garderob av sin farfar sommaren 2004, enda haken var att hon skulle lära sig en låt och sedan dess var hon fast. Innan dess har hon spelat både fiol och altfiol.

Hon och sambon Björn Ek spelar nästan dagligen tillsammans hemma, ibland även till dansgillet i Eskilstuna eller på någon spelmansstämma. När hon inte spelar jobbar hon som sjuksköterska inom kommunal äldrevård. Lyssnar gärna på Erik Pekkaris skivor eller den norka durspelaren Øystein Nicolaisen.

Christina Lundqvist växte upp i Sunnemo och bor numera i Karlstad i Värmland. Hon har spelat musik så länge hon kan minnas och det intresset kom från hennes Farfar som var spelman. Nu för tiden trakterar hon både Durspel, Dragspel och spelar i flera grupper i Värmland och även i Norge. Det är inte så noga med vad som spelas så länge sammanhanget och spelkompisarna är rätt. När hon inte spelar musik så jobbar hon som egenföretagare inom styrelsearbete.

2015 blev hon riksspelman på durspel där hon spelade låtar av gamla värmländska spelmän. Till varakursen hoppas hon kunna dela med sig av sina värmländska och norska låtar.

Vi är glada att få hit Christina och hon är glad att vara tillbaka på Varakursen.

Danskursen

I år leds danskursen av Thomas Johansson och Anita Widell. Det kommer bli Engelskor och Fläckpolskor från södra Västergötland. Vi är glada från spelmansförbundet sida att kunna sätta fokus på Fläckpolskan.

Thomas Johansson är född och uppvuxen 1955 på Tullen, en stadsdel i Borås. Har sedan tidigt varit fascinerad av musik, textil och hantverk. Musiken började tidigt hemma hos sin mormor som hade både piano och tramporgel till hands, blev sedan några år med blockflöjt på musikskolan. Efter det bestämde sig Thomas och hans storebror för att börja spela gitarr vilket med tiden resulterade i ett dansband som dom kallade för Rifflers. 1978 la dom ner dansbandet. Ett par år senare var Thomas färdigutbildad förskolelärare med rätt så mycket tid över till annat och fick se en annons i Borås Tidning om att bygga nyckelharpa. Ett minne från köket som barn där han lyssnade på Erik Sahlström på radio fick honom att bli helt salig i nyckelharpa. Började bygga hösten -80 och var klar på våren -81 och började spela. På hösten gick han med i Borås spelmanslag och är numera en av deras spelledare. Dansen kom också tidigt via gammeldanskurser och modernare dans, bugg osv. Så gick han med i Borås hembygdsgille och började med dansen där. På dans och spelträffar träffade han Gert och Ingela Eriksson från Skallsjö folkdanslag, som var duktiga dansare och det var Gert som lärde honom att dansa fläckpolska.

Anita Widell bor i Borås där hon även är född och uppvuxen. Intresset för folkmusik började när hon läste i Uppsala och träffade Eric Sahlström och Viksta-Lasse då de spelade på Upplandsmuseet, men det var när hon flyttade tillbaka till Borås och började dansa folkdans hon upptäckte folkmusiken. Där träffade hon sin man Roland som spelade fiol men framför allt var en duktig polskedansare. Därigenom träffades det en mängd duktiga spelmän och hon fick lyssna till det bästa som fanns. Musiken och dansen blev en stor del av hennes liv.

Det började med folkdans 1970 men hon upptäckte snabbt polskornas förtrollade värld. Polskor blev hennes grej, "den var ju dans som berodde på musiken och inte hur många steg man tog eller hur man vände sig i olika turer som det ofta var i folkdansen." Sedan råkade dom få kontakt med Johan Petterson i Mårdaklev som talade om hur polskan dansades i Västergötland och där började det verkligen bli intressant.

Anita lyssnar mycket på svensk folkmusik, men väljer helst den traditionella, och ofta äldre inspelningar också. "Har jag sen tur kanske jag får lyssna på mina barn och barnbarn när vi träffas och de spelar, då njuter jag." När hon inte spelar/dansar så sysslar hon med textil verksamhet. "Jag väver, spinner en del lin och knypplar litet. Sen håller vi på med Toarpsdräkten, vi har läst bouppteckningar kring den och jag har nördat ner mig i vad våra resehandlare hade med sig och deras betydelse i Sverige." "Jag hoppas att några kursdeltagare kommer att uppskatta våra danser och känna att de tar vid traditionen som vi lyckades få bli en liten del av. Musiken har ju alltid varit dansmusik och det är min förhoppning att den kommer att få förbli det med många utövare på dansgolvet."

Thomas och Anita Widell har varit med och hållit i fläckpolskedansen under Billy Lätts axevallakursen "Ett steg vidare" hösten 2019 och 2021. Thomas reflekterar: "Spelet, och dansen, utvecklades mycket från första till andra kurstillfället. Kan man hålla i den utvecklingen, spelsättet och spelformen, så finns det större chanser att fläckpolskorna överlever." Han sitter sedan 2019 i bedömningsnämnden för polskemärket med ansvar för sydvästra delen av Sverige, Värmland, Dalsland, Bohuslän och Västergötland.

Barnkursen leds av Sabina Henriksson och Björn Restin och kommer att innehålla många härliga upplevelser genom sånger, danslekar, spännande instrument, rim & ramsor, instrumentbyggarverkstad, lekar och berättelser.

5-6-åringar är välkomna tillsammans med föräldrar, barn från 7 år och uppåt kan vara med på egen hand. Förälder eller annan ansvarig vuxen ska finnas tillhands utanför lektionstid. Obs! Antalet är begränsat till max 20 barn.

Sabina Henriksson är småländskan som flyttat över länsgränsen till Sassarp i Ulricehamns kommun. Riksspelman och artist med brett register. Hon har varit fast i musiken sedan 12-årsåldern, dvs. i 50 år, då hon började spela till ett folkdanslag. Trakterar ett 15-tal olika folkliga instrument, främst olika fioler, nyckelharpa, gitarr och säckpipa. Sedan drygt 40 år tillbaka är Sabina frilansande folkmusikant och vissångerska. Har varit yrkesutövande på heltid/deltid med program/föreställningar/kursen/projekt för barn och vuxna samt för publik inom äldrevård och funktionshinderomsorg. Hon är verksam både som pedagog och artist, samt skriver egna låtar och sånger. ”Jag sjunger helst, det är det jag gillar mest, annars fiol.” Då Sabina inte lirar jobbar hon med skrivarbeten, komponerar och föreläser, sköter sitt företag, hem, trädgård och hundar. Men Sabina lyssnar själv helst till tystnaden. Spelar mycket sällan musik hemma. Annars gärna barockmusik. ”Jag sjunger och spelar också mycket inom mig”.

Vad hoppas du ge med kursen? ”Jag vill väcka barnens nyfikenhet, förundran och glädje över musikens värld samt lusten till att själv bli utövare av musik, sång och dans. Kursen kommer att innehålla många härliga upplevelser. Genom en förankring i historien får man en styrka och en stolthet som också leder till att man blir nyfiken och lättare förstår andra människor och kulturer. Och vi har ett kulturarv att vara stolta över. Så, en glädje i nuet och en trygghet med förankringen i historien.”

Björn Restin är född och uppvuxen i Skaraborg, Nossebro där han jobbar på den familjeägda mekaniska verkstan som fabrikör i tredje generation började tidigt spela musik. Han fick hem farfars piano vid sex års ålder och spenderade många timmar på egen hand med Carl-Bertil Agnestigs bok “Vi spelar piano”. Med pianot som grund har han sedan lärt sig många instrument däribland tuba och gärna då sin röda plasttuba som är svår att missa. Efter två års jazzstudier på elbas och tre års kantorstudier började han få upp intresset för folkmusik och dragspel. Tack vare några lyckosamma personmöten har folkmusiken från Västergötland blivit hans hemvist. Med tillgång till mekanisk verkstad har det blivit en del intressanta instrumentbyggen däribland tumpianon, cajoner och ett kvartstonstämt dragspel. Han hoppas i barnkursen förmedla exprimentlusten i skapandet av instrument och musik.

Gitarrkursen kommer i år att ledas av Oskar Reuter. Kursen riktar sig till Er som är intresserade av att lära sig hur man kan spela folkmusik på gitarr eller andra stränginstrument. Hur man kan kompa på olika sätt, spela melodier och stämmor. Alla stränginstrument är välkomna till kursen. Även instrument utan strängar får vara med men det kommer bli fokus på stränginstrument förstås.

Oskar Reuter, bördig från Smålandsstenar, bor nu med sin familj i Göteborg. Han har hållt på med folkmusik sedan 2005 och är utbildad vid Musikhögskolan med fokus på världsmusik. Oskar spelar främst instrumenten gitarr, mandolin, cittern och nyckelharpa och har en gitarrlärartjänst om 50% på Kulturskolan i Göteborg.

”Jag spelar helst folkmusik och mest låtar som går i dur. Det som fick mig att börja spela folkmusik var att jag träffade en kompis som gjorde det och han lärde mig en massa låtar..” Musicerandet sträcker sig över flera konstellationer och genrer, såsom traditionell folkmusik till bluegrass och indiefolk. Egna band som Goodland trio, Oskar & Jonathan, Göteborgs Trion med Emma Jenny & Oskar. Och nu i Norsksvenska bandet SVER. Oskar har även jobbat på Västanå teater i Sunne. Vid sidan av musiken umgås Oskar med sin familj och vänner, springer, lär sig nya saker och tänker på instrument som han vill ha. Vad hoppas du med kursen? ”Jag hoppas att de som kommer dit är intresserade av att lära sig hur man kan spela folkmusik på gitarr eller andra stränginstrument. Hur man kan kompa på olika sätt, spela melodier och stämmor. Alla stränginstrument är välkomna till kursen. Även instrument utan strängar får komma men det kommer bli lite strängnördigt ibland.”

Nyckelharpskurserna leds i år av Pernilla Stendahl, och Björn Balksten Regnér.

Här har ni på kursdagen möjlighet att välja den inriktning som passar dig bäst.

Halvfart: Den här kursen vänder sig till dig som är ganska, eller helt, ny i nyckelharpans värld och som vill komma igång och spela. I den här får du med dig grundläggande och handfasta tips samt låtar anpassade efter kunskapsnivån.

Helfart: Kursen riktar sig till dej som spelat nyckelharpa några år. Utlärning sker på gehör och utifrån gruppens behov och önskemål. Vi kommer att jobba med spelteknik och andra tekniska klurigheter som vi hittar i låtar, som vi tror skall komma till användning i det vardagliga spelet. Vår målsättning är att alla, oavsett spelnivå, ska känna att de fått med sig användbar och matnyttig kunskap från nyckelharpkursen.

Pernilla Stendahl kommer från Munkedal i Bohuslän och har haft folkmusiken som sitt intresse sedan 35 år tillbaka. ”Jag fick syn på det tuffaste och vackraste instrumentet, nyckelharpan, i tidig ålder.” Hon spelar även fiol och sjunger. Spelar i duon Fru Salt och i Svarteborgs Spelmanslag, och hon har varit verksam i folkmusiktrion Tilja på 90-talet. Pernilla spelar helst lokal folkmusik och folkmusik som funkar bra på sitt instrument. Hon jobbar som stråk och sånglärare på Munkedals Kulturskola.

Vad hoppas du med kursen? Utifrån vad gruppen vill ha och har behov av vill jag inspirera till fortsatt utveckling inom folkmusik på nyckelharpa.

Björn Balksten Regnér är nog ny för de flesta av oss. Han bor i Munkedal och jobbar som musiklärare på samma skola som Pernilla. Blev intresserad av folkmusik då han gick på gymnasiet. Det som fick honom att börja spela var när han som barn hörde Väsens skiva Vilda väsen och då de spelade i Munkedal. Han blev väldigt fascinerad av nyckelharpan men sen glömde han bort det tills en dag då han fick se en nyckelharpa hänga på väggen hos en kompis morfar. ”Jag provade den och samma eftermiddag tog jag fram Väsenskivan igen. Jag minns att jag en regnig dag promenerade i Uddevalla och lyssnade på dem med en bärbar CD-spelare. Klangen av kontrabasharpan åt

sig in i mig på något sätt. En vecka senare hade jag köpt en nyckelharpa. Sedan har jag aldrig slutat." Björns huvudinstrument är nyckelharpa men han ser sej som en multiinstrumentalist och har studerat vid Världsmusiklinjen på Musikhögskolan i Göteborg. "Dessutom gillar jag komposition och musikteori. Just nu spelar jag i olika duokonstellationer, vilket för mig är ett återuppväckande av speltraditionen i folkmusik efter att jag under ganska många år har sysslat med komposition av konstmusik och solospel. Jag lyssnar på alla möjliga sorters musik. Allt inom klassisk musik, en del jazz och amerikansk folkmusik, rock osv. Vad som helst som jag gillar, eller tror att jag inte gillar. Just nu växlar jag mellan Bob Dylans senaste platta och trumpetaren Ibrahim Maloouf. Jag spelar all musik som visar känslor! Genrer har aldrig varit viktigt. Jag älskar uttrycket i västerländsk konstmusik och att man får jobba med långa linjer. Folkmusiken för mig handlar väldigt mycket om närvaro, att svänget händer i nuet."

Viskursen leds i år av Helle Thun.

Med Helle kommer vi våga pröva på kulning och röst- och sångträning som förhoppningsvis öppnar upp för att våga ornamentera mer i visor och trallar. Vi skall få njuta av hur sångargädjen växer då man vågar sjunga ut och ta ut svängerna. Du får lära dig nya låtar, och leka med folklig stämsång. Och en dansk låt går nog inte heller att undvika.

Helle Thun kommer från Köpenhamn. Hennes intresse för folkmusiken, och mer specifikt "den Svenska", med fokus på sången, började 1990 i samband med en friluftsledarkurs i Sverige. Inspirerad av ledare och kursdeltagarna öppnades sedan en värld av vallmusiktraditioner, att kunna användas både rent kommunikativt, eller som i sång. "Rösten är min stora grej! Den kan användas inte bara till vis- och textförmedling, utan också rent instrumentalt - den kan alla möjliga saker. Fast lite kohorn övar jag också - till husbehov, det hör till."

Helle jobbar både med egna solokonserter och tillsammans i flera olika grupper med ett genrefält som spänner brett både musikaliskt och geografiskt. Härutöver är hon mångsysslare inom "röst- kropps- och fotokonsten".

Vad vill du ge med kursen? "Jag vill att deltagarna skall få sång- och röstglädje med sig hem, som inspirerar dem till att fortsätta sjunga och våga kula. Att få en sångteknik och metoder till att hitta sin röst och musiken inom sig. Sådant som gör att man känna sig hemma i traditionen, där improvisation också är en stor del. Kulning är både skogens opera, men också ett smart sätt att kommunicera på än i dag" säger Helle.

Allmän information om kurshelgen

Vara Folkhögskola ligger ca 10 minuters promenad från järnvägsstationen.

Observera att antalet logiplatser på skolan är begränsat. Därför kommer deltagare att även få bo på andra login utanför tätorten. Vi vet att alla inte uppskattar detta men vi måste annars begränsa deltagarantalet kraftigt till kurserna, vilket vi tycker är ett betydligt sämre alternativ. Vi ber er därför ha förståelse om ert logi blir utanför själva skolan. Du som önskar bo utanför skolan får gärna meddela oss detta.

Nycklar hämtas ut på skolan där representanter för folkhögskolan/spelmansförbundet finns på plats. Vi är tacksamma om du vid din anmälan anger beräknad ankomsttid och om du behöver hjälp med transporter till ev externt logi.

Kursavgift är 1250 kr vilket inkluderar mat och lektioner. För barn och ungdomar upp till 18 år är kursavgiften 625 kr oavsett kurs.

Kostnad för logi tillkommer utifrån det önskemål man anger. Du kan beställa logi redan från fredag kväll. Vill du dessutom ha kvällsmat för fredagen kl 18:00 tillkommer 90 kr. Inkvartering planeras för närvarande ske i tvåbäddsrum, alternativt masslogi för de som så anger. Observera att man då måste medtaga egen madrass. Husvagn/husbil kan parkeras på skolans område. Fyll i dina önskemål på anmälningsblanketten.

Vi ber er respektera att all alkoholkonsumtion är förbjuden i skolans gemensamma lokaler.

Om anmälan till kurshelgen

Antalet platser är begränsade så "först till kvarn" gäller.

Anmälan är bindande och skall ske på dinkurs.se/vara2023. (Undantagsvis kan vi ta emot skriftlig anmälan vill VSF c/o Anders Brissman Västra Långgatan 93 B 543 33 Tibro, men vi förordar digital anmälan via länken ovan.) Vid elektronisk anmälan kommer det en bekräftelse per e-post tillbaka till dej. Räkning för mat och logi skickas ut till dej efter att anmälningstiden har gått ut. Vi skickar inte ut något innan vi fått bekräftelse från skolan att mat och logi är ordnat.

Sista anmälningsdag: Måndagen den 4:e december 2022.

Alla anmälningar efter detta datum sätts på kölista.

Se på vår hemsida www.vsf.nu om eventuella ändringar i programmet.

Utvecklingen av pandemin påverkar naturligtvis om och hur vi kan genomföra kurshelgen som tänkt. Detta gäller ju alla delar av arrangemanget såsom logi, mat, kurser, buskspel, dans och social samvaro. Till de som anmält sig kommer uppföljande information att ske under januari månad 2023. Det är därför extra viktigt att ni anger era aktuella mailadresser i er anmälan så vi lätt når ut med information.
Om det visar sig omöjligt att genomföra kurserna enligt FMH:s rekommendationer, eller på grund av för få anmälda deltagare kommer inbetalda kursavgifter att betalas tillbaka.
Slutligt besked om kurserna kommer att ges till de anmälda i januari 2023.

Du är väl medlem?

Åter igen dags att tänka på medlemsavgiften för 2022!!
I skrivande stund, början på september, saknas det fortfarande över 200 medlemsavgifter. Nästan en tredjedel av våra medlemmar.
Vi har nu fått skicka ut inbetalningskort som en påminnelse. Vi hoppas att du vill vara kvar som medlem. Betala så fort som möjligt. Vill du inte stå kvar som medlem. Skicka ett meddelande till kassören.
I fortsättningen kommer vi att gallra hårdare bland de som inte betalar avgiften i tid.
OBS Din instrumentförsäkring försäkring gäller inte om du inte betalt din avgift!!
Kassören

Vi hälsar nya medlemmar välkomna

Namn	Ort
Gabriel Alfredsson	Alingsås
Melker Alfredsson	Alingsås
Linda Augustsson	Kinna
Bastian Bergström	Västra Frölunda
Anna Detterfelt	Lerum
Simon Ekenberg	Göteborg
Judit Ekman	Tollered
Elvira Ekvall	Borås
Tuva Engdahl	Alingsås
Hanna Esbold	Tollered
Jessica Greenberg	Göteborg
Stella Greenberg	Philadelfia, USA
Sandra Holmberg	Göteborg
Elvira Lindhe-Rydh	Göteborg
Hilda Ljungqvist	Skövde
Lars Lundgren	Skövde
Linnea Persson	Rävlanda
Gunilla Rödström	Alingsås
Erwin Schoonerwaldt	Älvängen
Jonny Svensson	Hamburgsund

Varmt välkomna till en härlig kurshelg på Vara folkhögskola!

önskar

och kursarrangörerna

Varakurserna genomförs av Västergötlands Spelmansförbund
i samarbete med ABF Västra Götaland
och med stöd från Västra Götalandsregionen.

Anmälningstalong för kurs på Vara folkhögskola 12 - 13 februari 2023

Jag anmäler mig till kurs enligt nedan:

Fiol snabb	☐	Fiol normal	☐	Fiol halvfart	☐
Durspel	☐	Durspel halvfart	☐	Viskurs	☐
Nyckelharpa	☐	Nyckelharpa halvfart	☐	Gitarrkurs	☐
Kurs för barn	☐	Dans	☐		

Personnummer: ååmmdd-nnnn .....

Namn: .....

Adress: .....

Postnummer ..... **Ort**: ..... **Telefon**: .....

E-postadress .....

Och solen sken, som utlovat! Rapport från årets spelmansstämma i Borås.

Årets stämma blev en härlig avslutning på sommaren. Vi som jobbade med planeringen, Linda Augustsson, Gunnar Olofsson och jag, laddade för det värsta vädret, men det blev det bästa. Och vi var minst 100 spelmän som kom och ställde upp på allspelet som leddes av Boråslagets ”Förste Spelledare” Thomas Johansson. Stämman öppnades av vår nya ordförande Linda.

Foto: Michael Eriksson

Vi hade i år ingen konsert i vanlig mening, utan vi valde att pröva en gammal idé med uppspel från öppen scen. Detta visade sig vara väldigt lyckat, att enskilda spelmän eller lag fick spela ett par låtar var från sin trakt eller tradition. Detta blev s a s både ett mer publikt inslag för de som kanske inte är vana vid ”vår buskspelstradition” och en möjlighet för någon att pröva sig inför publik. Åtta framträdanden blev det som bjöd på västgötska låtar, norrländska dito, dalarna, samt med instrument som reseorgel, flöjt, durspel, nyckelharpor, bas och fioler. Ett vinnande koncept vi troligen upprepar.

Foto: Michael Eriksson

Dansen inleddes kl 18:00 med en dansworkshop ledd av Thomas, och med Svenning Widell som spelman och igångkörare till kvällens fortsatta dans. Ytterligare sex grupper spelade under kvällen. Dansare kom, men det hade fått plats med fler. Vi kanske behöver jobba lite mer för att nå ut till danslystna i tid...

Vi tackar Petra Johansson och personal på Borås Museum, Iréne Arvidsson med personal på Café Gästis, alla som kom å bidrog med spel och en härlig stämning samt alla i vårt lag för en lyckad stämma.

/Michael Eriksson

Foto: Michael Eriksson

Foto: Michael Eriksson

Kost och logi:		**natt fre/lör**	**natt lör/sön**
Dubbelrum	(500:- pp/natt	☐	☐
Familjerum (end. barnfam.)	(340:- pp/natt)	☐	☐
Masslogi	(100:- pp/natt)	☐	☐
Egen husvagn/husbil	(50:- pp/natt)	☐	☐
Extra kvällsmat fredag	(90:-) pp	☐	
Önskar ej logi		☐	

Övriga önskemål: vill dela rum med, specialkost, etc._____

Anmälan skickas till: Västergötlands Spelmansförbund
c/o Anders Brissman
Västra Långgatan 93 B 543 33 Tibro

Ornungastämman för 10:e året motsvarade alla våra förväntningar.

Min berättelse som funktionär, spelman och murvel.

Jag har haft lyckan att följa denna stämma under alla åren, och t o m året innan, 2012 då det hölls en ”förstämma” till Borås spelmansstämma som det året var värdar för Zornmärkesuppspelningarna. En månghövdad konsert i Stommens loge framförde då Johan Albert Petterssons låtskatt, och senare på kvällen blev det jam i hembygdsgården till sena natten.

Svältornas fornminnesförening fick mersmak på folkmusiken.

Årets stämma har som tidigare bjudit på allt från det enkla solospelet i traditionell stil, till storbandsblås. Konserter ihop med workshops, dans och buskspel långt in på nätterna. Ornungastämman lyckades trotsa pandemin att överleva, med bravur och prisades därefter. Och i år firades tioårsjubileum.

Intervju med Jenny Gustafsson

Hej Jenny! Grattis till den fina jubileumsstämman! Hur har det gått tycker du med årets stämma?

Tack! Över all förväntan! När jag vaknade på söndagen trodde jag att jag drömt! Människorna, musiken och vädret - full pott på allt!

Tio stämmor. Tänkte du det när du/ni började 2012/13?

Ja det tänkte jag faktiskt, jag har hela tiden sett Ornungastämman som ett långsiktigt projekt, det tar ju tid att bygga upp en spelmansstämma och det är helt naturligt att det tar några år för en nykomling att etablera sig bland alla fina stämmor runt om i landet.

Årets stämma var väl nästan den största sett till besökande?

Ja det tror jag, svårt att säga eftersom man kan komma och gå som man vill. Men det var fantastiskt många bra spelmän där och både konserter, dansgolv och workshops var välbesökta.

Vilka är ni som jobbat mest med stämman eller stämmorna?

Först och främst har jag jobbat tillsammans med Sabina Henriksson, som var med och startade Ornungastämman, hon gjorde en enorm insats under många år. Sen är det såklart Karl Erik Rydler som både är funktionär under stämman plus att han gör ett jättefint jobb som kassör (för projektet/mickes anm).

De senare åren har jag jobbat mycket ihop med Per Oldberg och nytt för i år - Ola Wirtberg. Det är ju mycket jobb under året och det är det vi tar hand om.

Sen har vi en arbetsgrupp med folk från både VSF och Svältornas Fornminnesförening (SFF), där vi träffas runt fem gånger om året.

Totalt är det runt 60 funktionärer som gör att Ornungastämman går att genomföra. Vi hade tex tältlagar-dagar i våras där vi reparerade cirkustältet. Det är kul för det blir en fin sammanhållning när man har ett gemensamt projekt.

Vad tycker du var bäst med stämman i år?

Att alla ungdomarna var med igen, det har ju inte gått under pandemin. Och alla spelmän som kom!

Är det något på de tidigare Ornungastämmorna som du minns särskilt tycker du?

Det var ju väldigt speciellt 2020 när vi trots alla nedstängningar genomförde alla våra konserter. Konserten på taket av bastuflotten i Ornungasjön är ju svårslagen. Det var speciellt. Det kändes så viktigt att hålla igång i just den perioden. Och det var fint med alla konserter Ornungastämman arrangerade utanför äldreboenden det året.

Och du planerar förstås för nästa stämma. Har du några särskilda tankar eller planer för stämman 2023?

Programmet är redan satt men än sålänge är det hemligt. Vi får se vad vi har möjlighet att genomföra. Det kan jag berätta mer om efter nyår. Jag hoppas i vilket fall att folk fortsätter att komma.

Och nu skall du på semester. Vad händer då? Vart ska du?

Jag ska först ha en arbetsperiod på Capri i Italien, det är ett residens där jag ska jobba med gamla inspelningar. Så det är inte riktigt semester (fast det känns så!). Jag ska hämta inspiration till konserter och kurser och presentera mitt projekt för andra kulturarbetare. Vi är 6 stycken som är där under en treveckorsperiod. Det ska bli jättkul. Efter det ska jag och en kompis ha en veckas semester på Amalfikusten.

Tusen tack och Lycka till Jenny!

Michael

Foto: Michael Eriksson

Forts (Murvelns storry)

Redan på stämmoveckans måndag satte vi upp ”cirkustältet” och langade in dansgolv och scen. Solen gassade gott, inte för varmt som vi befarat men inget regn syntes i väderapparna för veckan. Scenbygge på stommens loge och andra förberedelser fyllde på.

På fredag förmiddag startade stämman med att Marit Vestrum höll workshop på Simonsgården för ett tiotal deltagare. På kvällen uppträdde Kuling i tältet, Jensen & Bugge i gamla kyrkan, Elias Axelsen trollband publiken på ”Svinatån” inne i skogen, och därefter spelade flera lag till dans i tältet.

Lördag morgon höll Daniel Reid workshop i tältet följt av Johan Bleckman i ladan. Familjeföreställningen ”Aina-en sjöluffares äventyr” i tältet, följt av musikaliska tipspromenader och vandringskonserter (guidade vandringar mellan tre konsertprogram). Trio Törn kunde en bl a lyssna till från ”Bönscenen” på Simonsgårens plantager. Emma Johansson konserterade med psalmsång och folkliga koraler.

Intervju med Per-Eric Stjärna, ordförande för Svältornas fornminnesförening

Hej Per-Eric och grattis till ännu en lyckad jubileumsstämma. Hur har det gått tycker du?

Det har gått riktigt bra, vackert väder, många besökare och fantastiska konserter!

Ni är flera som hjälpt till med stämman. Hur många är ni och hur har ni organiserat det hela?

Vi har varit ca 30-40 st från föreningen som hjälpt till på olika sätt. Det är grupper som ansvarar för olika delar. Stämman har givit liv och rörelse till hembygdsgården! Roligt att erbjuda vår hembygd denna stämma med hög kvalitet och stor glädje. Det innebär också numera ett fint tillskott till föreningens ekonomi.

Och boenden på flera ställen, hur många engagerar det ungefär?

Det kan variera år från år, men ca 10 olika boenden brukar det handla om.

Johan Albert Pettersson var väl inte så känd innan stämmorna drog igång? Har det inneburit något för bygden tror du att han lyfts fram så här?

Han har varit känd bland de äldre i bygden, men har nu fått ett erkännande som väl ingen hade väntat sig eller förstått skulle komma. Arbetet med inspelning av CD-skivan och det museum framför allt Jenny jobbat med innebär också att hans minne kommer att leva vidare.

Tror du folk i Vårgårdabygden blivit mer intresserade av folkmusik på kuppen?
Det kan jag inte svara på. Men sannolikt har många blivit mer öppna för att lyssna på folkmusiken. Det är ju många olika artister och olika musikalisk inriktning som vi fått lyssna till! Det är ofta tillfälligheter som gör att saker händer. Utan Jennys och Sabinas intresse och engagemang hade det inte funnits någon stämma! Vi är väldigt glada över att vi nappade på idén och vill också poängtera det otroliga arbete som Västergötlands Spelmansförbund bidrar med! Utan deras insatser skulle vi inte dra runt detta! Vi har redan påbörjat planeringen inför nästa år! Vi ska försöka bli ännu bättre, inte minst genom att engagera fler i föreningen och bygden tidigare i processen.

Vad har ni för andra evenemang i föreningen under ert verksamhetsår?
Vi har bl a samlingar under 5 lördagar i juni-juli, torpvandringar, tipspromenader mm. I år har vi också haft öppet hus vid hembygdsgården med fika och våflor några onsdagar under sommaren.

Då ses vi väl igen nästa år då med nya friska tag!?

Det gör vi absolut!

Michael

Forts (på murvelns berättelse)

Åh vad vi funktionärer fick slita på Stommens loge. Först att bygga en större scen så att hela Folk all i band (FAB) kunde få plats, vilket de ändå inte gjorde, utan blåsarna fick klättra upp på loftet. Som vanligt uppträdde här också Hallandskursens- och Sjövikskursens elever, även tillsammans med FAB. Och alla stolar skulle på plats, för att sedan tas bort i pausen för att få ett dansgolv till FAB. Och sedan skulle ju allt bort igen, på kvällen, innan dansen i tältet började. Men wow vilka konserter, och det nattliga dans -och buskspelet i fullmånens sken.

Intervju av Per Oldberg Ordf för VSF

Grattis Per till ännu en lyckad Ornungastämma. Hur har det gått tycker du?
Det känns fantastiskt bra! Klart man är trött, det var många bollar i luften samtidigt. Det var fler besökare och fler programpunkter än tidigare och inte minst vädret har bidragit till att vi genomfört en lyckad stämma!

Hur många är ni från förbundet som organiserar och jobbar med stämman?
Vi tillsammans med SFF har hand om det praktiska på stämman. Vi var ett femtontal från VSF som hjälpte till med detta. Alla bänkar, scenbyggen mm. Ja, och sen ska allt ovanstående rivas/bäras tillbaka igen när stämman är slut, icke att förglömma.

Något särskilt du vill lyfta?
Jag vill lyfta fram den goda andan som finns bland alla funktionärer. Alla gör sitt jobb på ett suveränt sätt och viljan att ”det här löser vi”, ja den kan försätta berg! Och samtidigt har vi väldigt roligt, det är en positiv anda som gör att det blir en roligare stämma för våra besökare.

Vad har stämman inneburit för förbundet?
Orungastämman har blivit en av de tre stora engagemang vi har under året, tillsammans med Sjövikskursen och Varakursen. De är så olika att de är svåra att jämföra men Ornungastämman är otvivelaktigt den som kräver störst arbetsinsats medan Sjövikskursen är den som kräver störst ekonomisk insats. Stämman har blivit ett bra skyltfönster både för oss och landskapet, både i resten av landet och utomlands. Stämman är ju bland de tre stora så den finns alltid med när man diskuterar med t.ex regionen.

Tror du Johan Albert Pettersson blivit mer känd nu för spelmän eller för andra?
Ja, Vi tyckte oss se ett större intresse i år från folk i byn när det kommer till publik på konserterna och även spontanbesökare till hembygdsgården. Just att få ut evenemanget i lokalsamhället är ett av stämmans stora mål. Helt enkelt att angå fler på hemmaplan. Där ingår att sprida kunskapen om Johan Albert och hans enastående musik. Johan Albert-museet som färdigställdes i fjol är ett sätt att lyfta musikarvet från Ornunga.

Finns det tankar från dej eller förbundet på att lyfta fram andra gamla spelmansprofiler på liknande sätt?
Ja, vi har haft funderingar på att utveckla vår hemsida med fler spelmansprofiler. Det finns en mängd duktiga spelmän som förtjänar att lyftas fram. Men inte att starta ytterligare en stämma, nej. Jenny och Sabina gjorde ju ett jättejobb med att starta Ornungastämman. Men det kanske finns någon bland Västgötaspelmannens läsare som funderar på något i den vägen? Då får de mer än gärna höra av sig till mig och förbundet så kan vi se vad vi kan hjälpas åt med!

Planeringen när det gäller artister och kurs för nästa år är i det närmaste klar och nu är det en funktionärsträff i november som ligger närmast i tiden. Vi samlar så många vi kan av de som hjälpte till under stämman, äter gott, spelar och pratar om stämman. Vi ska klara av Varakursen och årsmötet först sen framåt vårkanten så börjar vi ringa runt och höra av oss till de som vi vet vill komma tillbaka och hjälpa till.

Stort tack Per för allt jobb som du lägger ner, så ses vi igen nästa år med nya friska tag!?
Jajamensann, skriv upp 11-13 augusti 2023 i kalendrarna, då är vi tillbaka!

Tack för du ville ställa upp!

(Murveln forts)

Söndag. Workshop med Lena Jonsson, sopplunch med Västra låtverkstan och sedan avslutningskonsert i Nya kyrkan. Det finns fler folkmusikanter som borde nämnas, men de nu nämnda fans med i planeringen.

Ornungabygden med sin historia, alla hjälpsamma människor, den vackra badsjön, musiken, mystiken, romantiken... Ornungastämman nu i alla besökares hjärtan.

Vi funktionärer, organisatörer, kvarblivna spelmän, och de som så ofta tas för givna och därmed onämnda – personalen i köket, pustar ut. Tältet är nere. Golvet hopplockat. Väntar på transport så på tisdag ses vi igen för att lyfta på allt ihop på Kikiriki AB:s transportör. Jag är så glad att få vara en del av detta spektakel, trots att jag hela veckan efter var totalt slut.

Men vi ses ju nästa år igen, alla besökare, och vi, funktionärer, som vet precis hur det ska va, egentligen, mer än alla andra, med dansgolvet, scenen, bilparkeringarna, kablarna, ljudet, dassen, låtarna, ja allt (ingen nämnd ingen glömd).

/Michael Eriksson

Foto: Michael Eriksson

Låtkurs med Marit Vestrum

Foto: Ola Wirtberg

I den vackra Simonsgården i Ornunga samlade Marit Vestrum ett entusiastiskt gäng från spridda delar av landet, ja t.o.m. från Tyskland. Hon bjöd på en låtskatt efter resande-spelmän som Hilmar Alexandersen från Trøndelag i Norge.

Marit är folkmusikpedagog och jag upplevde hennes sätt att spela och lära ut väldigt tilltalande. Hon spelade låten några varv så att vi fick göra oss en uppfattning av den. Sedan fick vi haka på i ett långsamt tempo. Det gjorde att låtens struktur framträdde allt tydligare. Efter ett tag gick vi igenom den bit för bit för att laga luckorna i det vi uppfattat. Stundtals fick vi vända på stråken och spela i armbågsvecket samtidigt som Marit spelade låten. Då övade vi på stråken (och förstås på fingersättningen om vi ville) samtidigt som vi bara lyssnade till Marits spel, vilket gjorde det lätt att höra detaljer som drillar och kvartstoner. Ja, kvartstoner kryllade det av i dessa vackra, tuffa och lite säregna låtar. Framför allt ters och sext, men även sjuan kunde vara lite extra hög eller låg.

Marit är också musiketnolog och berättade om resandetraditionen som förutom sina egna musiktraditioner även har en gemensam folkmusiktradition med de fastboende. De resande spelmännen plockade tidigt upp modern musik som kom till städerna, och tog den med ut till de norska byarna. En välkänd berättelse handlar om storspelmannen Karl Johansen Rosenberg (c.1775-c.1855), känd under namnen Karl-Fant eller Fant-Karl. Det sägs att det mycket är tack vare honom som byns spelmän införlivade valsen i sin repertoar. Av den anledningen kallades han också ”valskungen” och än i dag spelas Karl Fant-valser i stora delar av Norge. Samtidigt förvaltade spelmän från resetraditionen också en äldre typ av låtspel. Ett exempel på det är spelmannen Hilmar Alexandersen, som spelade låtar efter sin far Karl Alexandersen med en stilren äldre tonalitet.

Ornungas egen Johan Albert Pettersson vistades i Norge de sista decennierna av 1800-talet. Det känns spännande att spekulera om hur mycket inspiration han kan ha hämtat från resandespelmännen. I muntliga intervjuer har det kommit fram att han spelade till bröllop tillsammans med ett resandefölje i Norge.

Nordgården, där Pettersson bodde hemma i Ornunga, låg precis bredvid det ställe där de resande slog läger när de kom till Ornunga.

Susanne Lind

”Om inte publiken kan komma till Ornungastämman, får Ornungastämman komma till publiken”

För tredje året i rad arrangerades en knippe konserter i Ornungastämmans regi, för seniorer på olika boenden inom äldreomsorgen i kommuner nära Ornunga. I år fick vi besöka enheter i kommunerna Vårgårda, Herrljunga och Alingsås. Vi mötte många intresserade människor som med stor glädje sjöng med i de välkända sångerna vi bjöd på. Till gitarr, dragspel, fiol och tuba, framförde vi sköna schlagers, vackra visor och svängiga swinglåtar varvat med spelmansmusik från bland annat Ornunga och Alingsås.

Kultur är friskvård, kultur skapar livskvalité och stor glädje för alla berörda, både för publik, artister och vårdpersonal. Tack till Ornungastämman för att ni vänder er även till denna målgrupp!

*Björn Restin & Sabina Henrikssо*n

Odensåkerstämman

Foto: Kerstin Andersson

Två dagar före spelmansstämman i Odensåker drog stormen eller rättare sagt tromben fram genom byn och träden låg som plockepinn överallt. Men med goda krafter blev det mesta undanröjt och stämman kunde genomföras som tänkt. Stämman började redan på eftermiddagen då buskspelet kom igång i flera grupper. Vid konserten i den välfyllda kyrkan bjöd Lars-Olof Ejstes på en kavalkad över sina 50 år som riksspelman. Med sig hade han Marika Jakobsson på fiol och Helena Ambertson fiol, tramporgel och piano. De bjöd på en rad låtar som på olika sätt varit betydelsefulla milstolpar i Lars-Olof spelmansliv. Tillbaka vid Logården var det många grupperingar runt om som

Foto: John-Erik Andersson

spelade. Fioler, dragspel, nyckelharpor, munspel, durspel mm och en stund var det dans inne på logen. Att det fanns ett

Foto: Kerstin Andersson

uppdämt spelbehov märktes för låtarna avlöser varandra i en strid ström till långt in på kvällen ja det var faktiskt natt innan de sista låtarna klingat ut och fiolerna packades ner. En härlig spelmanskväll läggs till raden av stämmor i Odensåker.

Helena Ambertsson

Ransbergs Hembygdsförening ställde till med Våffelfest i Brännhult på söndagseftermiddagen

Doften av nygräddade våfflor spred sig över nejden så det var inte svårt att hitta stället där det bjöds på våfflor. För många är det en tradition att åka till Brännhult för att äta våfflor och dricka kaffe och denna gång var det ett hundratal som hörsammat inbjudan och kommit i det fina sommarvädret. Våfflorna hade en strykande åtgång och de som bakade hade fullt upp att hinna med, samtidigt som de tyckte det blev väldigt varmt i rummet där våfflorna bakades. Förutom alla som kommit för att äta våfflor och dricka kaffe fanns det ett tjugotal spelmän där som spelade i olika grupper på olika ställen i trädgården, en riktigt sommaridyll. Det spelades på allehanda instrument. För spelemännen räcker det att en spelman börjar på en låt så faller de andra genast in i melodin, det är väl det som kallas gehör. – Det är väldigt inspirerande att få träffa varandra och spela tillsammans en stund utan att behöva åka långa sträckor och att ha en sån här idyll att vara på, vad mer kan vi begära, var kommentarer från flera spelmän.

Att prova på att gå med slagruta på området och söka Currylinjer eller vattenådror, under sakkunnig ledning av Börje Larsson, är en upplevelse i sig när det börjar att rycka i de böjda trådarna som används för ändamålet. Den som är van kan ta ut var vattnet finns och vilket djup det ligger på. En karta med gamla torp i socknen, var de har legat och även namnen på många av dem och vilka som bott på dessa, fans uppsatt för den intresserade och det uppdateras kontinuerligt allteftersom nya uppgifter kommer fram. En tipspromenad med kluriga frågor för de som ville testa sina kunskaper fanns uppsatt i trädgården. Köpa lotter är alltid populärt och så även i Brännhult. – Att det skulle komma så många trodde vi inte på i vår vildaste fantasi men vilken eftermiddag det blev, spelmansmusik, trevlig gemenskap och härligt väder. Nu är det bara att hoppas på en upprepning nästa våffeldag den 21/8 som också är den sista för i år, sade Börje Larsson ordförande i föreningen.

Elof Johansson

Spelmansträff i Balteryd.

Sista söndagen i juli samlades ett fyrtiotal spelmän i Balteryd för några timmars spel. De flesta kom från närområdet, men det kom några från från Södermanland och Norge. Dessa var återvändare med rötter i området.

Under eftermiddagen bildades flera mindre grupper, vilka fann gemensamma låtar att spela. Det vanligaste instrumentet var fiol, men även nyckelharpa, dragspel, durspel, flöjt och munspel kunde höras.

Anders Brissman

Skarastämman

Halva semestern har gått och det är dags för årets Skarastämma. Det är den 2 juli och vädret är lite sisådär men varför stanna hemma en lördagseftermiddag när man kan få spela i Skara?! Som smålänning vill man ju ta alla chanser att få spela västgötamusik. Lastar fiol, kyllåda med korv och bröd i bilen och åker från en hyfsad himmel mot en lite mörkare. Förväntningarna är höga. Parkerar vid muséet i Skara och tar med mina pinaler och går mot parkens mitt där spelmännen brukar samlas. På scenen sitter spelmännen och är i full fart med go´ musik som hörs över nejden. Men de är inte så många som jag förväntat mig. Enbart ett tiotal spelman har samlats.

Det borde varit många fler! Var är alla spelmän när man efter två års isolering äntligen får träffas och vrålspela så mycket man orkar?! Jättetråkigt att arrangörerna inte får fler besökare men vi som kom, spelar så mycket vi orkar i ett par timmar. Sedan tänds grillen (det räcker med en liten i år) och medan några redan nu åker hem, är vi några som stannar kvar och grillar vår medhavda korv. Det finns inte mycket som slår grillad korv i bröd! Ja, korven, brödet och Lokan tog slut och vi tog upp spelet igen. VI hann med många västgötalåtar blandat med låtar från bl.a. Småland och Dalarna. Tyvärr spelade vi inte så länge. Redan vid 17-tiden började man plocka ihop sina instrument för att tillbringa fortsättningen på lördagskvällen någon annanstans. Fornbyn i Skara är ett fantastiskt ställe att vara på och en spelmansstämma gör sig väldigt bra där. Jag hoppas att det nästa år blir mer välbesökt än det var denna gång. Vi ses nästa år på Skara spelmansstämma!

Britt-Mari Arvidsson
Gästande spelman (speltant) från Jönköping

Har du betalt medlemsavgiften!?
Instrumentförsäkringen gäller bara, om du har betalt din medlemsavgift!

Kulturgläntan i Härna bjöd på Guldglans

Lördagen den 17:e september hölls det konsert i Härna Bygdegård av ingen mindre är Guldriksspelman Eva Blomquist-Bjärnborg från Småland.

För inbjuden stod den nyligen bildade föreningen Kulturgläntan, med stöd från Ulricehamns kommun.

Eva spelade ett brett program med låtar och berättade livfullt om dess olika historier. Ibland spelade hon tillsammans med Sabina Henriksson, som hon spelat tillsammans med i drygt 50 år och som nu också förestår Kulturgläntan. Ibland kompade även Evas make Bruno Bjärnborg på gitarr. Publiken, ett tjugotal kom från Småland och Västergötland. Efter konserten och fika med medhavda fikakorgar blev det spelträff där alla kunde delta med låtar från ett fortsatt brett upptagningsområde. Några besökare tyckte det var skumt att vi kunde spela utan noter, så det blev en ny upplevelse av vår genre. Vi ser fram mot fler arrangemang från Kulturgläntan!

/Michael Eriksson

”Folkfest i Ulricehamn 2023?”

Vem vet, kanske det blir av i någon form
Håll utkik i spelmannen nr 1-2023

Vågspel höll albumrelease på Malmöfestivalen 16:e augusti!

Vågspel, Kristin Kennemark och Alice Klint träffade jag första gången på Ornungastämman 2016. Sedan dess har de båda utbildat sig vidare inom musikens värld. Givit ut CD:n VÅGSPEL, uppträtt flitigt på olika evenemang, hållit kurser mm. Särskilt spännande tycker jag det är att de utöver grym skicklighet på sina instrument och med sin musik väl grundad i den traditionella västgötamusiken även är ordentligt nyskapande och dessutom tar en tydlig ställning i aktuella och viktiga samhällsfrågor såsom feminism, veganism och ickevåld. Inte så vanligt i vår genre tycker jag, men ”på tiden”.

Så äntligen kommer de ut med ett nytt album, dock inte i fysiskt format, så du hittar deras musik på Spotify, YouTube, iTunes eller Tidal. Tolv spår där tio är egna kompositioner och två är trad. En efter J A Pettersson Ornunga, och en låt efter Amanda Ågren från Trollhättan.

Vågspel har tryckt upp affischer i två varianter á 100 kr st som kan köpas genom att skicka ett mail till info@vagspel.com. Men missa inte att se dem live om du kan, så håll koll!

/Michael Eriksson

Vårt nya album *I nöd och lust* tillkom under glädje, svett och tårar. Vi lever i en märklig tid i en brinnande värld. Nöden är stor och så närvarande, men det är även lusten. De 12 låtarna handlar på olika sätt om livets motsättningar, men något som vi hoppas genomsyrar allt är glädjen vi känner när vi spelar tillsammans. Tacksamheten över att få göra det man tycker mest om tillsammans med den man tycker mest om. I nöd och lust.

Fornfela ger ut Västgötska medeltida ballader

Fornfela - Kristin Svensson har i många år haft en förkärlek för den Västgötska sångskatten. Nu ger hon ut ett album med sju ballader upptecknade i Västergötland. Albumet har fått namnet ”Med spår av medeltid”.

Förutom Kristin som sjunger och spelar fiddla och moraharpa på skivan så medverkar Lennart Svensson med gitarr och Irländsk bouzouji, Johan Ludvig Rask med slagverk och gitarr, Johan Wallerstedt spelar kontrabas , Lars-Olof Ejstes med fiol, Göran Hallmarken spelar vevlira, Maria Johnsson på kyrkorgel samt Johan Lundberg och Sanna Vuorenmaa på kör. Den största delen av musiken spelades in i Fredsbergs kyrka.

”Med spår av medeltid” finns på Spotify, Youtube och andra platser där det går att streama musik och går även att köpa som fysisk CD på www.fornfela.se/butik

Tidigare utgivna nummer av
Västgöta spelmannen
finns att läsa i PDF-format
på vår hemsida
www.vsf.nu

Välkommen till Västra Låtverkstan!

Foto: Josefina Edensvärd

Är du mellan 14-20 år, bor i Västra Götalandsregionen och vill spela folkmusik tillsammans med andra? Då är Västra Låtverkstan något för dig!

Kursen riktar sig till dig som är självständig på ditt instrument och van vid att spela på gehör. Alla instrument är välkomna!

Västra låtverkstan löper över ett läsår och innehåller fyra kurshelger, en turné samt spridda konserter på sommarens festivaler och spelmansstämmor.

Varje år går ca 20 ungdomar på kursen och de får tillsammans med de två musikaliska ledarna Jenny Gustafsson (fiol) och Anders Ådin (gitarr) spela låtar och visor från västsverige och träna på samspel, scenisk närvaro, musikaliska arrangemang och teknik. **Västra Låtverkstan** är dessutom ett socialt sammanhang där du kan få vänner för livet.

Till hösten startar vi en ny kurs. Vill du höra hur vi låter, går det att hitta många filmklipp på Youtube och Facebook. Sök på **Västra Låtverkstan**.

Välkommen med frågor och intresseanmälan!
Producent Sabina Henriksson
Tel. 070-543 40 51
vastralatverkstan@gmail.com

VÄSTRA LÅTVERKSTAN

Västra Låtverkstan arrangeras av Folkmusik i Väst i samarbete med studieförbundet ABF och med stöd från Västra Götalandsregionen och ungdomsorganisationen Folk You

Folkmusik i Väst ABF VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN FOLK YOU FOLKKULTUR FÖR UNGA

Världsmusikfestival i Mariestad

När hösten kryper på är stämmorna och festivalerna ofta ett minne blott men i år kan den som vill få sitt lystmäte mättat i Mariestad.

Den 11-13 november arrangerar Anna van der Tool och Staffan Berlin en Världsmusikfestival i Mariestad. Anna och Staffan är båda Mariestadsbor och de har arrangerat flera konserter tidigare men det här är deras första större arrangemang. Staffan är musiker och jobbar ideellt med festivalen medan Anna delvis gör det genom sitt jobb på medborgarskolan i Mariestad. Jag träffar dem på Levins café i Mariestad för att höra efter vad det är som kommer hända. De berättar att det kommer finnas musikstilar från alla kontinenter utom Oceanien. Syftet med festivalen är att skapa positiva mötesplatser där de ”hörliggör” och synliggör musikens universella språk. Tillsammans med folkmusiker, sångare och dansare vill de ge människor möjlighet att uppleva och pröva musikaliska uttryck från hela världen.

Festivalen kommer bestå av fyra konserter på Mariestads vackra teater, pop-upkonserter i knallenhuset samt workshops på biblioteket och kulturskolan. Musiken kommer från världens alla hörn och även flera av de svenska minoritetskulturerna finns representerade med jojk, sång på meänkieli och resandemusik. Under festivalen kommer även en rad västgötska spelmän göra sig hörda. Jan-Erik Wadén gör en konsert och håller även workshop i att spela munspel, Jon Sirén spelar tillsammans med White Water Stringband. Roudi Rashid, som spelade mycket med Sven Ingvar Heij, kommer spela tillsammans med Rosteva. Jag, Kristin Svensson, gör en solokonsert, håller en workshop med fokus på Västgötska folkvisor och kommer även fungera som konferencier under helgen. Heij och co spelar musik efter Sven-Ingvar Heij och Simon Swanström sjunger visor från bygden.

Workshops och pop-upkonserter är gratis att gå på men den som vill se konserterna på Mariestads teater får skaffa biljett via billetto.se. Festivalen har inget vinstsyfte utan överskottet går till Musikhjälpen. Jag frågar om de kommer fortsätta med världsmusikfestivaler i Mariestad vet de inte det men de kommer fortsätta skapa förutsättningar för musikaliska möten. Så med risk för att det blir enda chansen så ser jag fram emot en svängig helg i världsmusikens tecken.

Kristin Svensson

Program Världsmusikfestivalen i Mariestad 11-13/11

Fredag 11/11 Mariestads teater, konsertpaket 1

19.00 Arabisk folkmusik
19.45 Heij och co
20.00 White Water Stringband
21.00 KIRIAKA

Lördag 12/11 Knallenhuset
popupkonserter med Visans Vänner, Skaraborg, Föreningen Påfågeln m.fl.

Mariestads Kulturskola
11.00-12.00 Workshop i munspel med Jan-Erik Wadén
12.00-13.00 Workshop i folkvisor från Skaraborg med Kristin Svensson

Mariestads bibliotek
13.00-13.45 Gospelkonsert med världskänsla

Mariestads teater, konsertpaket 2
15.00 Fornfela - Kristin Svensson
15.30 Mariestads folkdansgille
16.00 Jan-Erik Wadén
16.30 Khala Uma

Mariestads teater, konsertpaket 3
19.00 Roudi Rashid, Staffan Berlin och Eva Straumann
19.30 Clann Mhic Ruairí
20.30 Tzeitel

Söndag 13/11 Mariestads bibliotek
12.00-13.00 Finsk lunchkonsert med Mirja Palo
13.10-14.00 Workshop med Västafrikansk dans
14.10-15.00 Workshop i jojk med Nina Nordvall Vahlberg

Mariestads teater, konsertpaket 4
16.00 Säckpipeorkestern
16.25 Simon Swahnström
17.15 Konsert med dansuppvisning med Namboré
17.40 Nina Nordvall Vahlberg

Programmet kan ändras.

Mer information och biljettinformation finns på https://www.medborgarskolan.se/kampanjer-och-koncept/varldsmusikfestivalen-i-mariestad/

Anna van der Tool och Staffan Berlin arrangerar Världsmusikfestival i Mariestad

Spelträff i Grönhult

När man ser tramporgeln med machaller vid vägkanten vet man att man är framme. Äntligen var det återigen dags att åka till Bengt o Monica i Grönhult på spelträff. När vi kom var det redan ganska gott om bilar på gärdet/parkeringen och folk anlände i strid ström. Bengt o Monica tog emot och hälsade alla besökare välkomna vilket verkligen gör att man känner sej välkommen. I år hade de utökat med fler små platser att sitta och spela på bla fick man gå genom finkan och upp på rännet. Där kunde man slå sej ner på halmbalar, så himla fint och ombonat. En västerninspirerad veranda var också ny för året. Jag själv hamnade först uppe i puben och blev sittande och spela med gamla och nya bekantskaper. En favoritplats måste jag säga.
Ute på gårdsplanen fanns en rejäl grill där folk hängde runt trotts lite lätt duggregn och i garaget var det trångt vid långborden. Det är verkligen en härlig spelträff och en av de mysigaste ställen vi vet att träffas på när höstmörkret börjar sänka sej. Tack Bengt o Monica för er fina spelträff, den gör en varm i hjärtat länge efter.
Olga och Ola

Vi på tidningens redaktion vill rikta ett stort och varmt tack till vår avgående Redaktör för ett fint och fruktbärande samarbete under många år.

Redaktör Erikssons flammande entusiasm har drivit redaktionskommittén i med- och motlut i syfte att skapa en intressant, innehållsrik och bildad medlemstidning för alla medlemmar i Västergötlands Spelmansförbund.

TACK Michael!

F.d.Redaktör
Michael Eriksson

Västgöta spelmannens redaktion 2022

Redaktör

Kristin Svensson

Webmaster
Björn Restin

Annonsansvarig
Ann-Katrin Hellner

Anders Brissman

Grafisk form
Ola Wirtberg

Den stora skrällen på SvalsjöFOLK

Helgen den 26–27 augusti for jag iväg på festivalutforskning till den lilla orten Svalsjö i Östergötland, det ligger mellan Kisa och Malexander i en vacker byggd med böjande landskap och många vattendrag. Festivalplatsen påminner om Ornugastämman både vad gäller storlek och plats. Festivalplatsen är på en gård (hemma hos en av arrangörsparen) där man huserar med konsert på loggolvet, danskurs på rännet, låtkurser i ladugården och konsert på en utescen på en farstukvist. Det var ett digert konsertprogram med Lena Johnsson Trio och

Rydvall och Mjelva som de stora namnen på fredagskvällen och Lisas (Lisa Rydberg och Lisa Långbacka) samt Nordic på lördagskvällen. Däremellan en massa konserter med mer eller mindre lokala grupper och spelmän - sång och instrumentalt, samt spel- och vis stugor och danskurser. Det fanns även gott om utrymme för buskspel på om det inte regnade vilket det inte gjorde under fredag och fram till lördag eftermiddag då bröt ovädret loss. Regnet stod som spön i backen och ett åskoväder drog in och höll i sig i flera timmar. Det blev onödigt dramatiskt då åskan slog ner på området under en konsert och slog ut all el. Ljudteknikern på den pågående konserten på logen råkade illa ut och fick en luftfärd på några meter samt ytterligare en person som höll visstuga i ladugården fick känna av blixtnedslaget. Trots att det var en chockartad upplevelse framförallt för dem som var inne på konserten så blev det ingen panik. Ingen person kom heller till skada och arrangörerna beslutade, efter att ha koll på att allt och alla var OK att fortsätta festivalen akustiskt. Dock myntades uttrycket ”Den stora skrällen på SvalsjöFOLK” . Jag kan varmt rekommendera denna fina fina festival med mycket hjärta och ett fantastiskt utbud på en vacker plats bland goa människor.

Ann-Katrin ”Olga” Hellner

Böcker, häften, märken och CD-skivor till försäljning

Märken

VSF Klistermärke	5,00
VSF Tygmärke	20,00
VSF Metallmärke	35,00

Böcker/häften

En visa vill jag sjunga - arr för kör	50,00
Engkvist Filip, Häfte 1989	50,00
Engkvist Filip, Spiralhäfte	50,00
Gustafsson Jenny, Urmakarens notbok + CD skiva	200,00
Hansander, Einar, Dalslandslåtar del 2	200,00
Hål I vägga	50,00
Lantmansson samlingen	100,00
Larsson, Sven-Erik, Eget och lånat + CD	150,00
Allspel i Väst. Låtar från Bohuslän, Dalsland och Västergötland	50,00
Löfgren, Nils, 50 låtar från Västergötland, nytryck	150,00
Pehrsson Pehr på Nabben, 28 låtar	20,00
Pettersson, Mikael, Egna låtar del 1	200,00
Pettersson, Mikael, Egna låtar del 2	200,00
Ransberg, en spelmansbygd	150,00
Sandelius. Martin, Åldre låtmelodier del 2	50,00
Sexdrega samlingen 3 delar	250,00
Stålberg samlingen	100,00
Svenska Låtar, Bohuslän& Halland	145,00
Svenska Låtar, Västergötland	145,00

CD

CD Drivved Dalsland	100,00
CD Eriksson, Nils, Låtar från Skogstorp	50,00
CD Johansson, Gunnel, Men vart skall den blinde gå	100,00
CD Lindblad, Anna , med vänner	150,00
CD Lätt, Billy, Va gevet	150,00
CD Månsing, Hans Kennemark, Jenny Gustafsson	150,00
CD Ornunga	150,00
CD Petersson, Mikael, Egna låtar på två CD	200,00
CD Simonsson, Jonas, Tranland	150,00
CD Triller - Gryning	150,00
CD Trinning	150,00
CD Trio Törn - Debut	150,00
CD Trio Törn - Painting whit polska	150,00
CD Olof Kennemark Pers Alexander Olsson - Som förr	150,00
DVD Fläckpolskor Älvsborgs län	200,00

Förbundet har en del böcker och CD skivor att sälja. Dessa kanske kan bli en bra present.
En del kan du läsa om på vår hemsida. Se bifogade prislista. På alla beställningar tillkommer porto.

Beställningar görs till: VSF:s kassör Anders Brissman, E-post: kassor@vsf.nu Telefon: 072-528 9128.

SVERIGE
PORTO BETALT
B

Västgöta spelmannen stämmer av med...

Namn: Samuel Landtmanson

Hemvist: Skara, Västerås och Uppsala.

Vad fick dig att engagera dig i folkmusiken:

Hela min släkt var en gammal ”kultursläkt” med rötter i Västergötland. Jag var ju lärare och folklivsforskare och språkforskare och intresserade mig för den västgötska dialekten.

1905 disputerade jag på doktorsavhandlingen **”Studier över västgötamålets l- och r-ljud”**.

Hela min forskningsgärning har jag huvudsakligen ägnat åt Västgötlands folkmål, folkliv och folkmusik och utgivit en rad skrifter i dessa ämnen. Bland annat **”Folkmusik i Västergötland”** och som sedremera även är utgiven av Västergötlands Spelmansförbund men då under titeln ” Lantmansson samlingen”

Intervjun är genomförd via följande länk:

http://runeberg.org/smok/4/0503.html

Kolla i adressfältet ovan!

Står det ett ”Ja” efter adressen så kan du lugnt bläddra vidare i tidningen. Står det däremot ett ”Nej”, då får du omedelbart se till att betala in din medlemsagvift! För du vill väl inte vara en smygläsare?

Kalendarium

22-23 oktober
Inspirerande workshops med Mia Marine. Axevalla Folkhögskola.

28 oktober
Heldanskväll Folmusiikkaféet Alegården Göteborg
Info: folkmusikkafeet.se

4 november
Folk Youth Minifestilval Folmusiikkaféet Alegården Göteborg
Info: folkmusikkafeet.se

5 - 6 november
Spel- och dansträff i Töllsjö
Kl. 19.00 medtag fika
Info: Per eller Inger 072-5440540 eller 070-3089801

11 november
Världsmusiklinjen på Högskolan för scen och musik Folmusiikkaféet Alegården Göteborg
Info: folkmusikkafeet.se

10-12 november
Buerstämman med tonvikt på buskspel.
Info: Jan Wessman
tel. 0704-718618

10-13 november
Folk- och Världsmusik Festival i Mariestad se sid 17.

18 november
Stordanskväll
Folmusiikkaféet Alegården Göteborg
Info: folkmusikkafeet.se

19-20 november
Inspirerande workshops med Mia Marine. Axevalla Folkhögskola

25 november
Mats Berglund trio
Folmusiikkaféet Alegården Göteborg
Info: folkmusikkafeet.se

2 december
Spel och danskväll
Folmusiikkaféet Alegården Göteborg
Info: folkmusikkafeet.se

27 december
Spel- och dansträff i Hönsa bygdegård 19:00
Info/frågor: SMS till Anna 0739 – 231 334

30 december
Presstopp för *Västgöta* spelmannen nr 1-2023

Vecka 6
Västgöta spelmannen ligger i din brevlåda

11-12 februari
Varakursen. Se sid 4

Xx – xx februari
Årsmöte Se sid 3.

Mars
Folkfest i Ulricehamn

Kolla på hemsidor Fb-sidor eller telefon vad som gäller innan du ger dig iväg på spelträffar, stämmor och andra evenemang.

Västgöta spelmannen söker ny redaktör

Vill du vara med och skapa vår medlemstidning, arbeta tillsammans med en grupp trevliga personer, uttrycka tankar och idéer om folkmusik? Tveka inte! Hör av dig till någon i redaktionen, eller till förbundets ordförande!

Glöm inte att tipsa om era kommande evenemang till tidningen innan nästa presstopp 4 september.
Mejla till:
olga.hellner@gmail.com

Dags att betala medlemsavgiften.

Vi skickar inte ut inbetalningskort i första hand utan litar på att du sköter den saken själv.

En del av er har redan betalt avgiften tack vare att Anders Utter, vår försäkringsansvarige påpekade att det är ett krav för att teckna en försäkring.

Titta i adressfältet, står det Ja eller Nej. En fingervisning om avgiften är betald. Dessa uppgifter är cirka två veckor gamla när du får tidningen.

Bankgiro och avgiftens storlek finns att läsa i tidningen på sidan två.

I fortsättningen kommer vi att gallra hårdare bland de som inte betalar avgiften i tid. I våra stadgar står det att medlemsavgiften för innevarande år skall vara betalt senast 30 juni.

OBS Din försäkring kommer inte att gälla om du inte betalt din avgift!!

Kassören

Returadress: Västergötlands Spelmansförbund, c/o Anders Brissman, Västra Långgatan 93 B, 543 33 TIBRO